

Innstilling fra Supporter-Norge til Fotballtinget 20.juni

20.juni 2021 er det ekstraordinært forbundsting som blant annet skal behandle spørsmålet om en norsk boikott av VM i Qatar. Alle fotballklubber i Norge kan delta på det digitale tinget ved å melde seg på via [denne siden](#) innen 11.juni.

Et samlet supporter-Norge stiller seg bak mindretallsinnstillingen fra Qatar-utvalet til NFF. Vi mener klubbene på Fotballtinget 20.juni bør vedta en boikott av verdensmesterskapet 2022 om det foregår i Qatar. Dersom mesterskapet blir flyttet til et annet arrangørland hvor det ikke er dokumentert systematiske og grove menneskerettighetsbrudd vil Norge delta om vi kvalifiserer oss.

Vi mener dette fordi: Fotball-VM i Qatar er så langt det verste eksempelet på hvor langt fotballen har beveget seg fra sin opprinnelige idé og de verdiene fotballen skal kjennetegnes av. Qatar-VM er ikke bare et virkemiddel i propagandaapparatet til et diktatur som systematisk bryter menneskerettighetene, men har også i seg selv skapt mye menneskelig lidelse og mange dødsfall. Dette er et problem fotballen selv har skapt, og det er fotballen - både NFF og FIFAs - ansvar å rydde opp. Qatar-utvalgets rapport er en knusende dom over både det norske og det internasjonale fotballforbundet for nærmest fraværende press for å forbedre menneskerettighetene i Qatar. Vi er enig med utvalget i at det nå er tid for handling, men vi er uenig i at vi skal bruke enda mer av de virkemidlene som så langt ikke har gitt resultater.

Qatar-rapporten viser det vi allerede visste: Arbeidsforholdene i Qatar er ekstremt dårlige, og mennesker blir utnyttet og misbrukt. Landet har innført visse lovendringer, men har skapt minimalt med konkrete forbedringer for vanlige mennesker og gjestearbeidere, selv ti år etter tildelingen. Det er for seint å skape forandringer nå, og vi har ingen tro på at tiden frem mot mesterskapet vil gi forandringer som gjør det moralsk akseptabelt at vi spiller fotballkamper som har krevd mange, mange liv for at vi skal få spille. Vi aksepterer heller ikke at det norske landslaget bidrar til å spre glans over det qatarske regimet og FIFA når vi vet hvilke forhold mesterskapet er bygget under.

Vi må sette en grense for hvor mye menneskelig lidelse vi kan akseptere for at vi skal få spille og se på fotballkamper. Og når denne grensen trås over, må vi være villig til å bruke det mest drastiske virkemiddelet vi har, nemlig å ikke spille disse fotballkampene. Selv om vi støtter Qatar-utvalgets 26 krav til fotballforbundet, har vi ingen tro på at "dialog med krav" vil skape nødvendige endringer. Dialog med krav krever at det også følger med konsekvenser når kravene ikke innfris. Det er vanskelig å se noen tilfeller hvor boikott vil kunne være aktuelt om det ikke er det i Qatar. Hvilke overgrep må til i fremtiden før vi setter foten ned og sier "dette vil vi ikke være en del av"?

Flertallet i Qatar-utvalget greier ikke å gi et svar på hvor tålegrensen går for menneskerettighetsbrudd i vårt navn. Konsekvensene av at vi ikke er villige til å sette grenser kan bli enorme. Det er ingen grunn til å tro at det ikke vil bli verre mesterskap i fremtiden når ingen er villige til å sette makt bak kravene om en mer human og rettferdig fotball.

FIFA-presidenten pleier for tiden svært gode relasjoner med Saudi-Arabia, en annen autoritær stat som satser mye penger på å forbedre sitt omdømme gjennom idretten. Utvalgsflertallets ønske om "dialog med krav" fremstår utrolig naivt når vi ser hvilke krefter som ser fotballen som en gylden mulighet til å renvaske sitt renommé og dekke til grove menneskerettighetsbrudd. Hovedspørsmålet bør ikke være hvilke konsekvenser en boikott vil ha, men hvilke konsekvenser det vil ha å delta. Deltar vi på dette, legitimerer vi regimet i Qatar og bidrar til å gjøre staten stueren til tross for sine åpenbare menneskerettighetsbrudd. Den internasjonale fotballen vil bli verre og føre til mer elendighet for flere mennesker i årene fremover.

Det største problemet i fotballen er FIFA. Qatar-utvalgets tidslinje over hva FIFA har gjort for å påvirke menneskerettighetssituasjonen i sitt eget mesterskap er sjokkerende blank. Alle juridiske endringer som har skjedd i Qatar har kommet etter press fra internasjonale organisasjoner, mens fotballen ikke har gjort noen ting. FIFA er en gjennomkorrumpert og hensynsløs organisasjon som utelukkende bryr seg om penger og goder til sine egne ledere. Megarike aktører med tvilsomme hensikter er mer enn villige til å tilby dette i bytte mot å få bruke fotballen som propaganda. Utvalgets tidslinje viser med all tydelighet hvor lite den øverste fotballedelsen bryr seg om dem som sørger for at mesterskapene kan gjennomføres. Samtidig viser flertallets anbefalinger en [naiv holdning til hvilken type organisasjon FIFA er](#). Vi har ingen tro på at FIFA kommer til å forandre seg og faktisk jobbe for en absolutt nødvendig forbedring av fotballen uten at medlemslandene faktisk setter klare grenser for hva fotballen kan stå for. Forandringen må komme nedenfra og opp, med klare krav og ikke minst konsekvenser når kravene ikke oppfylles.

Verken dialog eller boikott vil dessverre ha noen effekt for de arbeiderne som har lidd og dødd i Qatar. Men en boikott vil skape en presedens for fremtiden og gi et klart signal om hvilke grenser FIFA og arrangørlandene må manøvrere innenfor. En norsk boikott vil være et modig standpunkt som vi tror vil skape store ringvirkninger i hele verden og skape et internasjonalt press for å flytte mesterskapet. Det er store flertall for boikott av Qatar-VM i land som Tyskland, USA, Nederland og Danmark. Stadig flere på grasroten går i bresjen for gjennomgripende forandringer av fotballen, noe vi for eksempel har sett i opprøret mot Superligaen. Den norske boikottdebatten og landslagets markeringer viser hvor stor betydning våre handlinger kan ha. Vi står ikke alene i verden om vi velger å ikke spille fotball i Qatar - vi står sammen med [breie flertall av vanlige mennesker og fotballelskere](#). Norsk fotball har nå en unik sjanse til å gå foran i kampen for en annen og mer rettferdig fotball. Qatar-utvalgets rapport viser tydelig at det er absolutt nødvendig og på høy tid. Denne muligheten til å skape endring har vi fordi vi har en engasjert medlemsmasse og et fotballdemokrati vi kan være stolte av.

Denne saken er kanskje den viktigste norsk fotball har blitt stilt overfor siden krigen. NFF har brukt betydelige krefter på å spre skremsel om hvilke negative økonomiske konsekvenser en boikott vil ha for norsk fotball og klubbene. Vi er derfor glad for at Qatar-utvalget gir så tydelig kritikk av det utrolig svake tallgrunnlaget NFF har lagt frem. Uansett må ikke saken reduseres til noe mindre enn den er: Dette handler ikke om kortsiktige konsekvenser for norsk fotball. Det handler om hvordan fotballen skal være i fremtiden. Et nei til VM i Qatar er et nei til en korrumpert fotball som fører til lidelse og død. Det er samtidig et ja til en bedre og mer rettferdig fotball.

PS! NFFs verdier er Trygg, Inkluderende og Modig. “Verdiene bruker vi i alle vurderinger og beslutninger”, står det skrevet. Det er NÅ vi har muligheten til å vise at det stemmer!

Signert av: Norsk Supporterallianse, Stabæk Support, Tigerberget, GodsetUnionen, VikingHordene, Klanen, Supporterklubben 3050, J-feltet, Kjernen, Uglan, Maakeberget, BriskebyBanden, Gaukereiret, Plankehaugen, Saftkokaradn, 1894 Jessheim, B-Gjengen, Bataljonen, Svaberget, Stormen, Oddrane, 2830 Gul og Svart, Isberget, KanariFansen, Kråkevingen, Tornekraattet, Forza Ranheim, Konsvinger Supporterklubb

Les nærmere begrunnelser for innstillingen her:

- [Vedlegg 1: Boikott som virkemiddel](#)
- [Vedlegg 2: Om FIFA](#)
- [Vedlegg 3: Økonomiske konsekvenser av en boikott](#)

Andre referanser:

- [Video fra VikingHordene: Boikott Qatar](#)
- [Kommentar fra Tromsø IL i Nordlys 22.mai: “Hver gang vi sier ordet dialog, sitter det en gjeng i FIFA og ler av oss”](#)

1. Boikott som virkemiddel

Hovedargumentet til at flertallet i Qatar-utvalget ikke anbefaler boikott, er [Sigmund Lolands akademiske gjennomgang](#) av boikottaksjoner og effekten av disse gjennom historien. Vi mener utvalget her fremstår totalt ukritisk til en rapport som sier svært lite om den konkrete situasjonen vi står i nå. Loland prøver i sin tekst å presse ulike boikotter gjennom historien inn i noen akademiske båser, og greier dermed ikke å forstå at Qatar-saken er historisk ny. Qatar-VM handler om en fotball som er på ville veier: Det handler om korrupsjon ved tildelingen, sportsvasking av et autoritært regime og massive overgrep mot mennesker som direkte konsekvens av fotballens handlinger. I tillegg handler det om at et land totalt blottet for forutsetninger for å arrangere et fotballmesterskap faktisk har fått det. Det er ikke mulig å redusere saken til å bare handle om hva som gir effekt på arbeidsforholdene i Qatar, slik Qatar-utvalget og Loland-rapporten gjør.

Boikott handler for oss om å si at dette aksepterer vi ikke, vi vil ikke være med på det lenger. Loland ville nok klassifisert dette som "signalering", altså å flagge et moralsk standpunkt. Men i praksis betyr det også at Norge som fotballnasjon må bidra til at den moderne fotballen faktisk endrer seg. I tillegg må vi skape et internasjonalt press for å få det til.

Loland spør i rapporten: "Hvilken boikott snakker vi om i Qatar-spørsmålet?" Svaret går over ni tekstlinjer som bare prøver sette den aktuelle saken inn i en teoretisk og begrepsmessig bås, fremfor å faktisk prøve å forstå hva som ligger til grunn for ønsket i den virkelige verdenen.

En rettmessig boikott

Sammenligninger med boikott av Moskva-OL i 1980 - som i mye større grad handlet om storpolitiske spørsmål - er ganske meningsløse. Det er imidlertid én sammenligning som er relevant, nemlig arbeideridrettens boikott av OL i Berlin i 1936. Arbeidernes Idrettsforbund (AIF) ville ikke reise og spre glans over Hitlers propagandaarrangement, og reiste derfor heller til de alternative lekene i Barcelona (flyttet til Amsterdam) sammen med arbeideridrettsforbund fra andre land. I likhet med Qatar-saken var dette ikke et initiativ fra politisk hold, men fra deler av idretten selv som ikke ville delta og legitimere et regime. Sett i ettertid er det få som vil hevde at AIF gjorde et feil valg ved å boikotte OL i 1936. Det er heller ikke mange som vil hevde at de som faktisk deltok i disse lekene ikke bidro til å spre glans over Nazi-Tyskland og å styrke Hitlers makt. Vi skal ikke sammenligne Qatar med datidens Tyskland, men begge arrangementene er klare sportsvaskingsarrangement som har som sitt viktigste formål å skape positiv PR om landenes regimer. I tilfellet Qatar har vi i tillegg problemene som er nevnt over: Korrupsjon, menneskerettighetsbrudd og manglende forutsetninger for å ha arrangementet.

Loland nevner 1936-boikotten, men gjør det lett for seg selv ved å rett og slett slå sammen OL-boikotten med idrettsstreiken under andre verdenskrig, selv om dette var en helt annen boikott. Han konkluderer dermed med at boikotten ble gjennomført i en ekstremsituasjon hvor

alle dialogmuligheter var brutt. Dette er sikkert en rett beskrivelse av perioden 1940-45, men ikke av situasjonen i 1936, da store deler av det politiske Europa mente at Hitler burde snakkes med.

Verken Loland eller Qatar-utvalget viser noe reelt ønske om å forstå hvorfor boikottbevegelsen har blitt så stor i Norge og verden. Det handler ikke bare om å forbedre arbeidsforholdene i Qatar, men om å forandre fotballen slik at den svært negative utviklingen vi står inne i ikke fortsetter, men snur til det bedre. Og det handler om å faktisk ikke bidra til å ikke spre glans over et regime og et internasjonalt fotballforbund som vi umulig kan identifisere oss med.

Tilstedeværelse og fravær

NFF-styret legger i sin innstilling vekt på at alle organisasjoner som jobber med arbeidstaker- og menneskerettigheter anbefaler at "vi" er til stede i Qatar og ikke stiller oss på sidelinjen ved å boikotte. Det nevnes ikke at Raftostiftelsen mener at NFF bør boikotte VM i Qatar, og heller ikke at [store deler av norsk fabevegelse](#) - blant annet Arbeidsmandsforbundet og flere avdelinger i Fellesforbundet - mener det samme. Det nevnes heller ikke at Amnesty prinsipielt ikke tar stilling verken for eller mot boikott.

For det andre er ikke påstanden sann. Ifølge det som faktisk står i Qatar-rapporten, påpeker organisasjoner som ILO, BWI, ITUC og Amnesty at *arbeidstaker- og menneskerettighetsorganisasjoner* bør være til stede for å påvirke situasjonen i Qatar. Dette er det ingen som er uenig i. Men *fotballen* må ikke være til stede i Qatar. Qatar-utvalget viser at FIFA har gjort ingenting for å forbedre forholdene i Qatar, og innsatsen til NFF har vært minimal. Amnesty sier eksplisitt at [FIFA står helt på sidelinjen](#) i arbeidet med å forbedre menneskerettighetene i landet, mens andre organisasjoner gjør jobben.

Fotballen har altså ikke vært til stede i det hele tatt de siste ti årene. Tilstedeværelsen begrenser seg dermed til de ukene verdens fotballstjerner løper rundt på de nybygde stadionene og skaper positiv oppmerksomhet rundt den autoritære gulfstaten. Dette er direkte negativt for menneskerettighetene. I nyere tid har vi for eksempel sett at forholdene har blitt verre i Russland og Putins makt har blitt større etter OL i 2014 og fotball-VM i 2018. Selv om det var en del negativ pressdekning om korrupsjon og slavelignende arbeid rundt forberedelsene til VM i 2018, ble mesterskapet til slutt en enorm suksess for Putin og det russiske regimet. Også Qatar-VM kommer til å bli en stor PR-suksess når alt kommer til alt, med mindre vi faktisk velger å ikke være til stede.

Loland viser i sin rapport at boikott som virkemiddel for å bedre menneskerettigheter har gitt full suksess i oppunder 30% av tilfellene i historien, og delvis suksess i rundt 20%. 20% av boikottene har mislyktes. Qatar-utvalget konkluderer med at boikott ikke er et effektivt virkemiddel. Det er en konklusjon som er ganske søkt så lenge man ikke sammenligner effekten med andre virkemidler. Hvor stor er sjansen for å forbedre menneskerettigheter og stoppe sportsvasking i fotball dersom vi spiller kamper i Qatar? Dette vet ingen, men vår påstand er at sjansen er langt større for å gjøre fotballen verre enn å gjøre den bedre.

Når er grensen nådd?

Vi vil også legge til følgende formulering fra Qatar-utvalget: “Avsløringer før mesterskapet om uakseptable forhold som verken FIFA eller arrangørene viser vilje eller evne til å ta tak i, vil kunne endre forutsetningene for anbefalingene.” Omtrent samtidig som rapporten kom ut, ble to store nyheter kjent. For det første forsvinningen av arbeideraktivisten Malcolm Bidali, som etter hvert viste seg å være arrestert av qatarske myndigheter fordi han utgjorde en “sikkerhetstrussel”. For det andre at FIFA i skjul støttet opprettelsen av Superligaen helt til nyheten om den ble offentliggjort. Saken har ikke direkte sammenheng med Qatar, men viser likevel hvor skakkjørt FIFA er. Uakseptable forhold har med andre ord allerede blitt avslørt - er det nå tid for å endre forutsetningene for anbefalingene? Hvis ikke, hvor langt må det gå før vi sier at nok er nok?

Vi som er på grasroten har ingen tro på at dialogen med disse aktørene fører til annet enn at fotballen og verden blir verre. Qatar-utvalgets anbefalinger er naive og bidrar til å beskytte de rike og mektige mot virkemidler som de faktisk frykter. Men som [Magnus Forsberg skriver i Dagsavisen](#): “Til syvende og sist er det likevel ikke pampene som bestemmer, men hele fotballfamilien. Vi får rett og slett se. Kanskje supporterne, klubbene og grasrota igjen kan redde fotballens sjel fra fotballens sjefer.”

2. Om FIFA

Qatar-utvalget mener at NFF må føre en tydeligere dialog med krav overfor FIFA. Dette krever at FIFA er en organisasjon det går an å føre en samtale med og påvirke gjennom fornuft. Det er det ingenting som tyder på at det er. Andreas Seliaas skriver på [idrettspolitikk.no](#) om hvor liten forståelse Qatar-utvalget viser for hvilken organisasjon FIFA er. Gianni Infantino har antakelig gjort det internasjonale fotballforbundet enda verre og mer korrumpert enn under Sepp Blatters ledelse. Presidenten pleier svært nære relasjoner med Saudi-Arabia, sparker ut kritiske røster av egen organisasjon og inngår hemmelige avtaler om turneringer. Qatar-utvalget skriver at Superligaen viser at fotballen er på ville veier - i etterkant av rapporten ble publisert ble det avslørt at Superliga-planene egentlig var støttet av FIFA.

Utvalget beskriver utviklingen i FIFA som “positiv”. Hvordan de har kommet til den konklusjonen er vanskelig å forstå, og rapporten er svært selvmotsigende. I likhet med Qatar har FIFA gjennomført noen papirendringer for å styrke menneskerettighetsarbeidet, men i den konkrete beskrivelsen av hva FIFA faktisk har gjort er det lite og ingenting å spore av positive endringer. Tvert imot. Utvalget skriver selv: I 2016 innførte FIFA en klausul om menneskerettigheter i sine vedtekter, og året etter en policy for menneskerettigheter. Men hva skjer i praksis? I 2019 tildeler FIFA klubb-VM til Kina etter en lukket prosess. Samme år tar FIFA initiativ til å utvide VM 2022 fra 32 til 48 land, og å spille kamper også i Qatars naboland: Saudi Arabia, Forente Arabiske Emirater, Bahrain, Oman og Kuwait. Ikke bare vender forbundet det blinde øyet mot overgrepene i Qatar, de ønsket altså så seint som for to år siden å også spille VM i de andre gulflandene.

På FIFA-kongressen 21.mai fikk vi en test på “den nye dialogen”, da de nordiske landene tok opp bekymringer for FIFAs arbeid med menneskerettigheter i Qatar. [Infantino leste på mobilen](#) mens den finske fotballpresidenten holdt sitt innlegg, før Infantino gjentok sitt mantra om at Qatar-VM blir det største og beste VM noensinne. FIFA-kongressen vedtok også å gå videre med Saudi-Arabias forslag om å utrede muligheten for VM annethvert år, en idé som passer perfekt inn i Infantinos drømmer. Dette er nok et eksempel på at utviklingen i FIFA er svært negativ.

FIFA er en gjennomkorrupt organisasjon som er umulig å ha noe tillit til. Flertallet i Qatar-utvalget fremstår naive når de foreslår at NFF skal ha dialog med et internasjonalt forbund som utelukkende forstår makt og penger. Utvalget har rett i at presset mot Qatar må gå via FIFA som ansvarlig for VM-arrangementet. Men fortsatt påvirkning gjennom dialog - uten konkrete konsekvenser - med et forbund som bare blir verre og verre er utopisk. Skal fotballen kunne reelt endres, må det langt skarpere virkemidler til. FIFA-toppene kommer aldri til å jobbe for forandring, dette må komme fra medlemslandene selv. Norge kan gå i front for et internasjonalt press mot FIFA for å flytte VM 2022, og på den måten bidra til at forbundet faktisk må ta hensyn til menneskerettigheter i praksis og ikke bare på papiret.

3. Økonomiske konsekvenser av en boikott

Qatar-utvalget kritiserer NFF for å ha lagt frem for svake beregninger av de økonomiske konsekvensene for utvalget. Det er en underdrivelse. [Notatet fra NFF-administrasjonen](#) om konsekvenser ved en norsk boikott er preget av overdrivelser og kan se ut til å være skrevet for å skape et bilde av at absolutt alt vil gå galt for norsk fotball dersom forbundstinget stemmer for en boikott. Både klubb utvikling i kretsene og inntekter fra spillersalg vil lide dersom vi velger å ikke spille VM-kamper i Qatar! Notatet kommer med så mange påstander at det er vanskelig å ha god tillit til fremstillingen.

“En Qatar-boikott vil være svært alvorlig for norsk fotball”, heter det i notatet. En annen og mer edruelig måte å si det på er “Norges Fotballforbund vil kunne miste omtrent 20% av inntektene i året 2021”, noe som ikke er uvanlig for bedrifter og organisasjoner. Og dette er *dersom* beregningene faktisk stemmer. Vi vil sette en del spørsmålsteget til forutsetningene og de økonomiske beregningene NFF har lagt frem i sitt alternative budsjett.

Feil forutsetninger og manglende juridiske vurderinger

Det estimerte inntektstapet på 205 millioner i [NFFs alternative budsjett](#) forutsetter at Norge ikke deltar i kvalifiseringsspillet til VM. Vi ønsker å presse FIFA til å flytte mesterskapet bort fra Qatar, og mener at Norge bør spille VM dersom det gjennomføres i et land hvor det ikke er dokumentert grove og systematiske brudd på menneskerettighetene. Den logiske konsekvensen av dette er at vi bør spille kvalifiseringskampene som planlagt for å holde oppe presset mot FIFA. Vi er derfor på ingen måte enig i hovedforutsetningen i NFFs regnestykke.

I beregningene legger tydeligvis uansett NFF til grunn at vi blir ekskludert fra kvaliken dersom tinget går inn for boikott av Qatar: "Hvis FIFA eller UEFA får vite at Norge ønsker å boikotte mesterskapet, vil de trolig kaste oss ut av kvaliken", sier økonomisjef Kai-Erik Arstad til [VG](#). Dersom FIFA (eller UEFA) velger å ekskludere Norge fra kvalifiseringsspillet som følge av et boikottvedtak, kan det stille de økonomiske konsekvensene på hodet. Over halvparten av NFFs estimerte tap - 108 millioner - er erstatningskrav fra fjernsyn og motstanderlag. Erstatning er komplisert juss, og NFF viser ingen juridiske vurderinger av om Norge faktisk vil være erstatningsansvarlig i en slik situasjon.

Krav om erstatning må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Om vi skal kunne ta NFFs regnestykker på fullt alvor må de bygges på mange ulike rettslige grunnlag. I hovedsak må tre vilkår være oppfylt for å kunne kreve erstatning:

1. Ansvarsgrunnlag ("du ødela bilen min")
2. En skade som reint praktisk fører til et faktisk økonomisk tap ("jeg må betale for å reparere bilen")
3. En rimelig årsakssammenheng ("kostnaden til reparasjon kom fordi du ødelagte bilen min")

Om FIFA kaster Norge ut av kvalifiseringen fordi fotballtinget har tatt et rettmessig valg om å ikke spille eventuelle VM-kamper i Qatar, er det svært vanskelig å finne forhold som tilsier at det foreligger grunnlag for andre aktører å rette erstatningskrav mot NFF. Det er derimot mulig at NFF kan rette erstatningskrav mot FIFA for tapte inntekter.

Det er med andre ord lite juridisk grunnlag for å regne inn erstatningskrav på 108 millioner dersom Norge blir kastet ut av kvalifiseringen. Det er mange vurderinger som må gjøres i slike tilfeller, og vurderingene vi har vist over er langt fra uttømmende. Men heller ikke NFF har gjort det sannsynlig at det faktisk vil være grunnlag for å kreve så store erstatninger.

Lite sannsynlige beregninger

I NFFs notat til Qatar-utvalget er det regnet inn 51 millioner i tapte sponsorinntekter som følge av et boikottvedtak. I det alternative budsjettet til fotballtinget er summen brått justert ned til 19 millioner. [Josimar](#) har spurt de største sponsorene om de vil trekke seg som følge av et boikottvedtak, hvor alle svarer "nei". NFF skriver i sitt notat at de ikke vil spørre sponsorene om hvordan de vil stille seg til en hypotetisk situasjon fordi det - av en eller annen grunn - er "utidig" og "uryddig". Men helt uavhengig av enkle faktasjekker er det mulig å vurdere hvor *sannsynlig* det er at dette blir et faktisk tap. Hvor sannsynlig er det at sponsorer faktisk trekker tilbake deler av sine midler fordi et flertall av norske fotballklubber tar et verdibasert valg om å ikke spille VM-kamper i Qatar? Svaret er selvsagt at det er svært lite sannsynlig, siden det vil være et enormt omdømmetap for sponsorene.

Det samme gjelder flere av erstatningskravene som er regnet inn. Hvor sannsynlig er det for eksempel at det nederlandske forbundet vil kreve NFF for erstatning for tapte inntekter (dersom det skulle finnes juridisk grunnlag for et slikt krav)? Et klart flertall av nederlendere støtter en

boikott av Qatar-VM, og omdømmetapet for det nederlandske forbundet vil være stort om de sanksjonerer Norge for å gjøre et prinsipielt valg.

Dersom Norge skulle bli kastet ut av kvalifiseringen er det mest sannsynlige scenariet uansett at kampene blir spilt som planlagt som privatlandskamper. Dette vil være i alle parters interesse, både sportslig og økonomisk. Og spiller Norge landskamper, enten det er kvalifiseringskamper eller privatkamper, vil også tapte TV-inntekter være mindre relevant. Slik vi leser informasjonen fra NFF er tv-avtalen avhengig av landskamper og det er ingen som har argumentert for at det norske landslaget ikke skal spille kamper hvis tinget vedtar en boikott.

Når det gjelder beregning av tapte billettinntekter på hjemmekampene, fremstår heller ikke hele dette tapet som veldig sannsynlig i praksis. NFF har budsjettet med nesten 20 millioner i billettinntekter i 2021, men uavhengig av boikott og eksklusjon fremstår det lite sannsynlig at budsjettmålet blir nådd i en pandemi og med kvalifisering til et historisk upopulært VM. Å estimere et tap av billettinntekter på 15 millioner for fire hjemmekamper virker overdrevet i praksis.

Vi registrerer også at NFF ikke har lagt inn noen vesentlige kostnadsbesparelser i sine estimat, selv om de legger til grunn at landslaget ikke skal spille kamper. Økonomifremstillingen ser også her ubalansert ut. Fremfor å gjøre realistiske beregninger, kan det virke som NFF prøver å beregne inn så store tap og så få innsparinger som mulig i sitt grunnlag.

Misvisende fremstilling av egenkapital

NFF foreslår i sitt alternative budsjett å bruke egenkapital til å dekke en fjerdedel av det estimerte inntektstapet ved en eventuell boikott. Resten av tapet skal dekkes av kutt i driften. Men NFF fremstiller sin egen egenkapital på en måte som er misvisende. I [VG](#) sier Kai-Erik Arstad at NFF har en "fri egenkapital" på rundt 100 millioner kroner. Det blir også i det alternative budsjettet fremstilt som om det er 117 millioner forbundet har å rutte med. Dette er misvisende.

Det viktige spørsmålet er: Hvor mye penger har NFF? For å finne ut av det, blir det mest riktig å se på regnskapet for hele konsernet, ikke bare morselskapet. I konsernet finnes også NFF-eide selskaper som AS Ullevaal Stadion og Idrettens Helsesenter AS. Konsernet har totalt en offisiell egenkapital på 356 millioner ([se side 144 i årsrapport 2020](#)), altså langt mer enn det estimerte inntektstapet ved en eventuell boikott. Inkludert i denne egenkapitalen ligger 54 millioner som er øremerket andre formål. Det er misvisende å si at disse pengene ikke kan brukes til å dekke eventuelle tap ved en boikott - det krever ikke mer enn et vedtak om å endre øremerkingen.

I tillegg til dette er verdien av Ullevaal Stadion bokført til kostpris. Dette er verken uvanlig eller urimelig, men dersom målet er å finne ut hvor mye penger og verdier NFF faktisk har, bør det gjøres en ny verdivurdering. Med en ny verdivurdering av bygg og stadion, vil antakelig NFFs egenkapital vokse ganske mye. Så mens NFF utad fremstiller det slik at NFF "bare" har 100 millioner til disposisjon, er realiteten at forbundet har langt mer midler.

Oppsummering

Kort oppsummert er NFFs fremstilling av de økonomiske konsekvensene av en boikott på grensen til skremselspropaganda, fordi:

1. Språkbruken i konsekvensutredningen er svært overdrevet
2. Beregningene av de økonomiske tapene er ikke bygget på juridiske vurderinger av hva som utløser erstatningskrav
3. Beregningene av økonomiske tap er ikke basert på realistisk sannsynlighet, men tilsynelatende på et ønske om å skremme kretser og klubber
4. Fremstillingen av hvor mye penger NFF faktisk har er misvisende. Selv om beregningene av tapene mot formodning skulle stemme, har NFF nok egenkapital til å dekke tapet uten å kutte i driften